

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

167/2024

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση την 26.9.2024 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόντες ο αντιπρόεδρος Ιωάννης Πολίτης και τα μέλη Δημήτριος Σταυρόπουλος και Σπυρίδων Χρυσοφώτης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η εξέταση της με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 6243/1.12.2023 αίτησης θεραπείας του Δημητρίου Κακούρη, ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «MAD RADIO 107» Νομού Αιτωλοακαρνανίας, για την ανάκληση της υπ' αριθμ. 158/2023 απόφασης του ΕΣΡ.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 283/8.12.2023, ο οποίος ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα-νομικό Αλέξανδρο Οικονόμου. Ο Ειδικός Επιστήμονας κατέθεσε την με αριθμό πρωτ. 1407/ΕΣ/18.9.2024 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης παρέστη ο αιτών, Δημήτριος Κακούρης, ιδιοκτήτης του ως άνω ραδιοφωνικού σταθμού. Ερωτηθείς από την Πρόεδρο, ο ανωτέρω δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Δεν ζήτησε να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη.

Αμέσως μετά, η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως. Παρέστησαν τα αυτά ως άνω μέλη της και η αυτή ως άνω γραμματέας. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

A. Ως προς την άσκηση αίτησης θεραπείας

Κατά το άρθρο 20 του Συντάγματος: *«1) Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει. 2) Το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου ισχύει και για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του»*. Κατά το άρθρο 10 παρ. 1 του Συντάγματος: *«Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο»*. Κατά το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος: *«Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους ... έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων καθώς και προϊόντων του λόγου κα της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας ...»*. Κατά το άρθρο 5 παρ. 8 του Ν.2863/2000: *«Οι αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης ... αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις ... Κατά των αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης μπορεί να ασκηθούν αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και οι προβλεπόμενες στο Σύνταγμα και τη 3 νομοθεσία διοικητικές προσφυγές ... »*. Τέλος, κατά το άρθρο 24 παρ. 1 του

Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999): «Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των εννόμων συμφερόντων του, που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιєραρχική προσφυγή)».

Από τον συνδυασμό και τη λογική ερμηνεία των ρυθμίσεων αυτών συνάγονται τα ακόλουθα:

(Α) Ότι το πρόσωπο, για το οποίο εκδόθηκε βλαπτική των συμφερόντων του απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και το οποίο (εκλήθη και) έλαβε κανονικά μέρος στη σχετική διαδικασία και ανέπτυξε τους υπερασπιστικούς του ισχυρισμούς (ή-πάντως-του δόθηκε η δυνατότητα να εκθέσει τις επί της υποθέσεως απόψεις του αλλά δεν το έπραξε), δύναται μεν να υποβάλει αναφορά, κατά το άρθρο 10 του Συντάγματος (την οποία το ΕΣΡ υποχρεούται να παραλάβει) δεν δικαιούται όμως να ζητήσει την ουσιαστική επανάκριση του ίδιου ζητήματος και την ανάκληση ή τροποποίηση της εις βάρος του αποφάσεως, παρά μόνον: (α) Εάν επικαλείται νομικό ή ουσιαστικό σφάλμα αυτής που θεμελιώνεται σε (νομικώς ουσιώδη) νέα δεδομένα, ήτοι δεδομένα που διαμορφώθηκαν ή κατέστησαν γνωστά στο βλαπτόμενο πρόσωπο μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας στην οποία στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση (διοικητική πράξη) και τα οποία ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατόν να προσκομισθούν και να ληφθούν υπόψιν από το κρίναν όργανο της υποθέσεως. (β) Εάν το επικαλούμενο (βλαπτικό για τον αιτούντα) σφάλμα προκύπτει από την ίδια την διοικητική πράξη.

(Β) Ότι η τυχόν αίτηση που υποβάλλεται, εκ μέρους του βλαπτομένου, από την απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, για ανάκληση ή μεταρρύθμιση αυτής χωρίς την επίκληση νέων δεδομένων ή σφάλματος που προκύπτει από την ίδια την απόφαση, κατά τα προεκτεθέντα, δεν είναι παραδεκτή και γι' αυτό πρέπει να τυγχάνει αρνητικής «απαντήσεως», κατά την έννοια του άρθρου 10 του Συντάγματος, η σχετική δε «απάντηση», ανεξάρτητα από την τυπική της μορφή, δεν είναι εκτελεστή διοικητική πράξη (πρβλ. ΣτΕ 2855/2013, 4393/2013, 4519/2014, 4596/2015, 671/2016).

B. Ως το ζήτημα των δικτυώσεων

1. Κατά το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος: *«Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους, που λαμβάνει και τη μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης άδειας, έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας».*

2. Κατά το άρθρο 53 παρ. 1 του Ν. 2778/1999: *«Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που λειτουργούσαν την 1η Νοεμβρίου 1999, θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2328/ 1995, για την προκήρυξη συγκεκριμένων θέσεων αδειών λειτουργίας τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών».*

3. Κατά το άρθρο 53 παρ. 2 του Ν 2778/1999: *«2. Οι αναφερόμενοι στην προηγούμενη παράγραφο ραδιοφωνικοί σταθμοί οφείλουν να τηρούν τους προβλεπόμενους στο άρθρο 8 του ν. 2328/1995 κανόνες λειτουργίας καθώς και αυτούς που προβλέπονται από τους ισχύοντες κώδικες δεοντολογίας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Η παραβίαση των ανωτέρω κανόνων η οποία διαπιστώνεται με βάση τεκμηριωμένη και ειδικά αιτιολογημένη καταγγελία παντός έχοντος έννομο συμφέρον, έχει ως συνέπεια την άμεση διακοπή λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού, με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ...».*

4. Κατά το άρθρο 6 παρ. 15 του Ν. 2328/1995 *«Μετά από ειδική άδεια του Ε.Σ.Ρ. επιτρέπεται η δικτύωση μεταξύ ραδιοφωνικών σταθμών διαφορετικών περιοχών, υπό την προϋπόθεση ότι όλοι οι σταθμοί που δικτυώνονται διαθέτουν νόμιμη άδεια και υποβάλλουν το αντίγραφο της συμφωνίας δικτύωσης. Οι σταθμοί που δικτυώνονται μπορούν να μεταδίδουν το πρόγραμμα του συνεργαζόμενου μ' αυτούς σταθμού για πέντε (5) το πολύ ώρες κάθε ημέρας. Εκτός από τη μετάδοση του προγράμματος σταθμού με τον οποίο υπάρχει δικτύωση κατά τους όρους της παραγράφου αυτής, απαγορεύεται στους τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς να αναμεταδίδουν το πρόγραμμα άλλου,*

ελληνικού ή ξένου σταθμού, εκτός από σύντομες ελληνόγλωσσες ενημερωτικές εκπομπές. Η παράβαση των παραπάνω διατάξεων συνεπάγεται την ανάκληση της άδειας του σταθμού που αναμεταδίδει κατά βάση πρόγραμμα άλλου σταθμού».

5. Κατά το άρθρο 40 περίπτ. ε' Ν. 4487/2017 (ΦΕΚ 116/9.8.2017), «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι κάτωθι διατάξεις νόμων και κοινής υπουργικής απόφασης, όπως ισχύουν: (...) ε. Άρθρα 6, 7 του ν. 2328/1995».

II. Πραγματικό Μέρος

Με την προσβαλλομένη με αριθμό 158/2023 απόφαση του ΕΣΡ απορρίφθηκε αίτηση θεραπείας κατά της αριθμ. 116/2022 απόφασης του ΕΣΡ, με την οποία είχε επιβληθεί το διοικητικό πρόστιμο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για την τέλεση της παράβασης της παράνομης αναμετάδοσης προγράμματος έτερου σταθμού καθ' υπέρβαση του επιτρεπόμενου χρονικού ορίου των πέντε (5) ωρών για τη δικτύωση προγράμματος, κατά το χρονικό διάστημα της 4.11.2020 έως την 5.11.2020.

Ο αιτών υποστηρίζει ότι το χρηματικό πρόστιμο είναι αντίθετο στην αρχή της επιείκειας και στην καθιερωθείσα πρακτική του ΕΣΡ να επιβάλλεται καταρχήν η διοικητική κύρωση της σύστασης και κατόπιν διοικητικό πρόστιμο.

Διαπιστώνεται ωστόσο αυτεπαγγέλτως ότι η επικαλούμενη νομική βάση του άρθρου 6 παρ. 15 του Ν. 2328/1995, δυνάμει της οποίας τέθηκε ως χρονικό όριο για τη δικτύωση το διάστημα των πέντε (5) ωρών, είχε καταργηθεί κατά τον φερόμενο ως χρόνο τέλεσης της παράβασης αυτής (4.11.2020 και 5.11.2020) για την οποία και επεβλήθη η κύρωση των 5.000 ευρώ με την αριθμ. 116/2022 απόφαση του ΕΣΡ, με τη νεότερη διάταξη του άρθρου 40 περ. ε' του Ν. 4487/2017 (ΦΕΚ 116/9.8.2017). Τούτο αποτελεί αναμφίβολα νομικό σφάλμα της εκτελεστής αρχικής απόφασης του ΕΣΡ με αριθμό 116/2022, αλλά και της προσβαλλομένης, με αποτέλεσμα η εξεταζόμενη αίτηση θεραπείας να είναι παραδεκτή και ουσία βάσιμη.

III. Υπαγωγή

Ενόψει τούτων και με βάση τα προεκτεθέντα, διαπιστώνεται νομικό σφάλμα στην εκτελεστή με αριθμό 116/2022 απόφαση του ΕΣΡ, με την οποία επεβλήθη διοικητική κύρωση, ενώ δεν υπήρχε νομική βάση για την κύρωση αυτή.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Δέχεται ομόφωνα την αίτηση θεραπείας του Δημητρίου Κακούρη, ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «MAD RADIO 107» Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

Ανακαλεί την υπ' αριθμ. 158/2023 απόφαση του ΕΣΡ, με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση θεραπείας κατά της 116/2022 απόφασης ΕΣΡ, καθώς και την υπ' αριθμ. 116/2022 απόφαση του ΕΣΡ, με την οποία επιβλήθηκε η διοικητική κύρωση του προστίμου των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 26^η Σεπτεμβρίου 2025 και δημοσιεύτηκε την 21^η Ιουλίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ